

ELŐZETÉS.

MELYBEN ES VIDÉKEN
Egy óra ... 300 kor
Fél óra ... 160 kor
Egy negy. óra ... 75 kor
Egy óra ... 35 kor

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesül.
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 22.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.
Bulevardul Regale Ferdi
nand I. (Jósefföld.)-rt 22.
TELEFON-SZÁM: 24.

Arad, 1920.

Főszerkesztő:
Stauder József.

Szerda, április 21.

21. és 25. sz. rendelet (kibővítve)

Mi. Erdélyi csapatok parancsnoka, a
katonai igazságügyi törvénykönyvnek 32.
és 57. §§. II. pontja értelmében, a had-
sereg biztosítására és az ország védel-
mére

ELRENDELJÜK:

a Tiszáig elfoglalt egész területre, mely
hadművelési területnek tekintetik: I.
Read. Ellenszegülőknek lesznek tekintve:
a) akik rosszakarat nélkül nyilvános hely-
ségeken, állomásokon, vonatokon, az
utcán stb. közölni, elterjesztani, beszélni
fognak bármely módon igaz, vagy be-
képzelt híreket vagy relatív meggyőző-
ségeket a hadműveletekről, a csapat-
mozdulatokról és helyzetükről, a katonai
hatóságok rendelkezéseiről vagy bár-
mely más dologról, a román hadseregre
vonatkozólag; b) akik állomásokon, von-
atokon találatnak, komoly megindokol-
lás nélkül, vagy tolongani, kiabálni fog-
nak és nem fogják tiszteletben tartani a
rendre vonatkozólag kiadott utasításokat;
c) akik rossz szavakkal fogják illetni a
román nemzetet; d) bármely jóakaratu
személy, aki levelet vinne, azok, akik
mások által elősegítik magánfelektől át-
vett leveleket egyik helyről a másikra
állítani; e) akik a hadsereg érdekeit
szolgálati rendelkezések ellen lázitanak;
f) azok, akik felhatalmazás, vagy katonai
engedély nélkül, minden rossz szándék
fölkül, titkon vagy nyilvánosan, akár ka-
tonai parancs folytán, akár nem történt
kiűrtett helyiségeket elfoglalnak; g) akik
sértő szavakkal fogják illetni a román
katonákat, a román hadsereget vagy or-
szágot; h) bárki, aki rosszakarat nélkül
megmérgez, vagy megfertőz kutakat,
forrásokat, bármely folyó vagy állóví-
zet, valamint bármely élelmiszert; i)
azok, akik kritizálni fogják a parancs-
nokság által kiadott rendeleteket; j)
azok, akik leverik a zászlókat vagy a
parancsok más jelvényeit; k) azok, akik
közbelépnek vagy mások közbelépését
provokálják, hogy megakadályozzanak
egy letartóztatást, vagy a parancsnok-
ság által kiadott rendelet végrehaltását;
2. Ezen rend. ellen szegülő a következő
képen lesznek megbüntetve: Az a) b) c)
és d) pontok alá esők meg lesznek vizs-
gálva hadbíró által első és utolsó alkal-
makkor egy évi börtönnel és 2000 Lei-ig
terjedhető pénzbírsággal lesznek sújtva.
Az e) f) g) h) i) j) k) pontokba foglal-
tak ellenszegülői a haditörvényssék által
lesznek megvizsgálva és eltételve 3 évig
terjedhető börtönnel és 5000 Lei-ig ter-
jedhető pénzbírsággal. Midőn a fent emlit-
tett tettek közül valamelyik kémskedés
vagy árulási szándékkal lesz véghez
vive, a háboru alatt már életben leyő
törvények szerint lesznek megbüntetve.
3. A rendelet ellenszegüléseinek a meg-
határozását királyi biztosok, hadbírók,
térparancsnokságok, csendőrszettek és
bármely katonai törzstiszt végzi.

E jelen rendelet, amennyiben lehet,
lapok által lesz kihirdetve, ki lesz ra-
szterve minden községben, haditörvény-
szék helyén, hadbíroságokon,
parancsnokságoknál, csendőrségeknél és
községvezetőkönél, ki lesz hirdetve dobszó
által is. E formások betartását jegyző-
könyvileg fogják megállapítani a törzs-
osztók. E rendelet büntető hatálya életbe
lép 3 nap után a fent emlitett végre-
hajtásokkal s csak azon személyek lesz-
nek megbüntetve, akik e 3 nap után es-
nek bűnbe. A 21. és 25. sz. rendelet ha-
tárolati, amelyeket szintén e parancs-
nokság ad ki. de a jelen rendelettel nem
cserézők, hatályon kívül lépnek abban a
példában, amikor a rendelet életbe lép.
Katonai Parancsnokságunknál Nagyszé-
ben, 1919. május hó 12. Az erdélyi csa-
patok parancsnoka
MARIARESCU tábornok s. E.
Katonai tábornok: Pankascs tábornok,

Szibériai magyarok élete.

Rácz József a Kelet-szibériai
orosz hadifogságból hazatért aradi
fiatalember, aki hat évig volt fog-
lya a wladivosztki fogolytábor-
nak, ma a következő érdekes dol-
gokat mondotta el lapunknak a
távol keleten élő magyar hadifog-
lyok életéből.

— Mintegy kétezren lehetünk
magyarok Wladivosztkban, a
mely a Csendes-Oceánnak a leg-
nagyobb kikötő városa. Az or-
szok nagyon rosszul élelmeztek
bennünket, a tiszték kényszerítve
voltak a legutolsó munkát is el-
végezni, hogy megélhetésüket biz-
tosítsák, a legénység dolgozott az
amerikai és angol hajókon, amiért
az amerikaiak ruhát és élelmet
adtak. A nehéz fizikai munkáért
nem fizettek és a magyar fiuk ugy-
segítettek magukon, hogy a hajó-
rakományból mindig eltüntettek
egy-egy láda árut, amit azután
a kínai kereskedőknek eladtak.
Hol egy láda kés, borotva, szap-
pan vagy egyéb kereskedelmi
cikk tünt el, hol más értékesebb
holmik és az amerikaiak nem is
nagyon keresték a holmikat. Mi-
előtt elindultam egy léghajót rak-
tak egy nagy amerikai gőzösből
a magyar katonák. Egy éjjel a
hatalmas léghajó eltűnt. A kato-
nák eladták a kínai zugszerke-
dőknek, akik azt felvágták és a
finom selyemből ingeket készí-
tettek. A léghajó után nyomozni
kezdtek, de soha sem találták
meg. Az angol misszió és a cio-

nista Alliance ellátott bennünket
könyvekkel, hírlapokkal és a ke-
leti újságok meglepően jól tájé-
koztattak az itthoni események-
ről, pénzbeli segílyt is kaptunk a
segítő egyesületektől, amit meg-
osztottunk a nálunknál szegé-
nyebbekkel. Volt egy hatalmas
színházunk, szép díszletekkel, a
melyekben hadifogoly színészek
játszottak, legutóbb a Varázske-
ringőt adtuk elő. Wladivosztk-
ban láttam először benszült ki-
nait zsidót, aminek a létezéséről
eddig még nem is tudtam.

Érdekes elbeszélésében elmon-
dotta a sok kalandon átment fia-
talember, hogy a foglyok a leg-
többet szenvedtek a sűrű rend-
szerváltozás következtében, mert
valahányszor új éra jött, az min-
dig új pénzeket bocsátott ki és
rövid két év alatt nem kevesebb,
mint nyolc féle pénz került forga-
lomba Kelet-szibériában. Van Ke-
renszky pénz, Koicsag-rubel, szov-
jet-rubel, Romanov-rubel, amely-
nek aránylag még van vásárló ér-
téke, azonban ezt a lakosság el-
dugja, azonkívül Horvat generá-
lis felvett kölcsönt a mandzsuriái
vasutra és azonnal nyomtatott
Horvat-pénzt, amihől rengeteg
van a lakosság között, de minden
érték nélkül. Az igazi vásárló
érték a dollár és a japán jen, azon-
ban ennek óriási árfolyama van a
sok rossz orosz pénzhez viszony-
lítva.

Újabb puccs készül Németországban.

BERLIN. Németország szociál-
demokrata pártja felhívást inté-
zett a munkássághoz, melyben
rámutat arra a lázas katonai ké-
szülődésekre, melyett Lüttwitz és
társai kifejtettek egy újabb mili-
tarista puccs előkészítésére. A fel-
hívásban felszólítanak mindenkit,
hogy minden ellenforradalmi tü-
netet haladéktalanul jelentsenek
be a pártvezetőségnek, amely tel-
jes hatalmával és minden erejével

még csirájában el fog fojtani min-
den ellenforradalmi kísérletet. A
Berliner Tageblatt szerint a hely-
zet nagyon komoly. Lüttwitz tá-
bornok Bischoff őrnagygyal és
társaival újabb puccsot tervez.
Minden igyekezet ezeknek elfoga-
tására meghiúsult. Lüttwitz háta
mögött erős csoport áll, felfegy-
verzett katonák és elszánt mon-
archisták.

Elmonokult fosztogatók.

Hetekkel ezelőtt feladtak Arad-
ra egy vagon zsirocsodát. A
szállítmány meg is érkezett, és
mielőtt kézbesíthették volna, egy
suhancokból álló társaság elkezdte
ast dézsmálni. A társaság munká-
ját észrevette a vasutársaság is s
szietett meghiúsítani. A tolvajok
látva, hogy leleplezték őket, ke-
csiraáltak és menekülni igyekez-
tek. Valóságos hajszá fejlődött ki,
ami azonban nem járt eredmén-
nyel. Az áldozók Óthalom hatá-
rában elvesztették szem elől a
vasuti kocsi fosztogatóit, akiket

még eddig nem sikerült kézrekeri-
teni.

Megszűnt lap.

BUCURESTI A Gazetta Offi-
ciale, amely a volt kormányzó-ta-
nács hivatalos lapja volt, meg-
szűnt. Legutolsó számában a kor-
mányzó-tanács egy manifestumet
tesz közzé, amelyben bejelenti hi-
vatalosan, hogy a kormányzó-ta-
nács feloszlott. Az Erdélyt érdeklő
hivatalos közlemények ezután a
bukaresti Monitorul Oficialében
fognak napvilágot látni.

Tolvaj urinó.

Napokkal ezelőtt rövid egymás-
utánban két katonatiszt tett ha-
sonló feljelentést az aradi rendőr-
ségen. A tiszték eládták, hogy
egy esinos megjelenésű hölggyel
ismerkedtek meg, aki a lakásukon
is meglátogatta őket és a látoga-
tások után miudkét tiszt pénztár-
cája eltűnt. Nem nagy összegegről
van szó, mert az egyik tisztből
négysszáz, a másiktól pedig nyolc-
száz lelt lopott el a feljelentett
hölggy. A rendőri nyomozás meg-
állapította, hogy a tolvaj B. R.
elvárt aradi uriaszony, aki kihali-
gatása alkalmával töredelmes val-
lomást tett. Elmondotta, hogy je-
lenleg egy őrnagy menyasszonya
és rettenetes pénzzavarában vete-
medett a lopásra. A kihágási bi-
róság harminc napi elzárással
büntette meg az elzúllott uriasz-
zonyt.

Egymillió aprópénz.

Tegnap elterjedt a városban a
hir, hogy Aradon egy többmillió
pénzcsempészőt fogott el a rend-
őrség. A hir ebben a formában
nem felelt meg a valóságnak, mert
amint a vizsgálat megállapította,
a brádi aranybánya egyik fűtész-
viselője járt Aradon, hogy az
aranybánya munkásai heti béré-
nek kifizetése céljából aprópénzt
vigyen Brádra. A tisztviselő, név-
szerint Adám Rezső több mint
egy millió aprópénzzel jelent meg
az állomáson, ahol egy szolgálat-
ban levő detektívben gyanut kel-
tett. A detektív felkísérte a tiszt-
viselőt a pénzügyigazgatósághoz,
ahol azonban kellő igazoltatás
után kiderült a tévedés s a tiszt-
viselőt szabadon bocsátották.

A mai valuta-piac.

Óriási érdeklődés mutatkozott
ismét a lei iránt, a keresletet nem
fedezte a kínálat, a bankok ma
nem tudtak lelt adni a kereske-
dőknek sem. Ennek következtében
a lei ismét emelkedett és a mos-
tani hausse kezd emlékeztetni a
két hónappal ezelőtti nagy lei
haussera. Márka szilárd, a dollár-
ban ellenben nagy lanyhaság mu-
tatkozik ugy Aradon, mint Te-
mesváron. Ma délelőtt már 150-ért
is kínáltak dollárt, azonban végé
nem akadt. Kis lei 270—275, nagy
lei 300—301, márka 240—245,
dollár (kis címlet). 140—145, dol-
lár (nagy) 150—155, arany 690,
ezüst 14—15. Bucuresti: Korona
83—83.50, márka 108—110, rubel
82—84, leva 80—82, dollár 56—
56, francia frank 380—400, svájci
frank 1000—1100.

— Az iskolaszék új tagja Dr. Ve-
lich Romulus városi prefektus dr. Sin-
kai Traján közjegyzőt az iskolaszék tag-
jává nevezte ki.

Kényszerkölcsön lesz.

BUCURESTI. Hivatalos pénzügyi körökben beszélnek, hogy a legutóbb kibocsátott helyreállítási kölcsön jegyzését legközelebb lezárják és mivel ez a kölcsön nem járt kielégítő eredménnyel, valószínűleg sor kerül a kényszerkölcsönre.

Utolsó repatriálás.

Ma este 9 óra után elindult Aradról az utolsó repatriálónonat, amelyen négyszáznál több személy hagyta el a várost. A repatriáltak magukkal vihették ingóságukat s így hosszú vonat futott ki az állomásról. Eltávozott Aradról Uray József törvényszéki bíró családjával, Uray főnyépesz családjával, Winter György honvédtüzérszázados és felesége született Persa Margit. Eltávoztak még az esküt nem tett rendőrtisztviselők, köztük dr. Szilágyi László, Petkovics Béla, Vidéky Gusztáv, továbbá Rédl István, Koródy János és Balázs István esküt nem tett detektívek. A repatriáló hivatal megengedte, hogy családjaik később távozzanak Aradról. A ma elindult repatriáltakon kívül sok idegennek az ügyét a külön bizottság még nem intézhette el. Ha ezek közül is távoznok kell egyeseknek, úgy ezek Temesváron át fognak elutazni, a mikor a Simplon vonat közlekedni fog. Ma többen jöttek vissza Temesvárról olyanok, akik utlevéllel akartak elutazni, mert a Simplon nem közlekedik.

Evargások Kassán.

A Neue Freie Presse egy budapesti hiradást közöl, amely szerint Csehország valóságilag gazdasági csőd előtt áll. A tót és rutén vidéken nagy élelmészeti nehézségek vannak. Éhínség van ott. tonai betegszállító kocsik szedik össze az utcán az éhség miatt összeesett embereket. Kassán az éhség miatt fölkelés volt. A tömeg megtámadta az élelmészeti hivatalt és agyonverte a cseh élelmészeti biztost. Katonaszolgákat rendelték ki, mely több sortűzet adott le a zavargókra. Tizenkét halott maradt az utcán. Hasonló tüntetések voltak Trencsénben és Nyitraán is.

oooooooooooooooooooo

A magyar helyzet.

BÉCS. Azon hírekkel szemben, melyek szerint egy új kormányalakítás élére Apponyi gróf kerülne, Apponyi Albert gróf bizalmasainak kijelentette, hogy a miniszterelnökségre nem reflektál, mert fáradtnak érzi magát s a békekonzferencia ügyének elintézése után visszavonul a politikától.

PÁRIS. A szövetséges hatalmak elhatározták, hogy a magyar béke aláírása után jóvátételi bizottságot fognak alakítani, melynek székhelye Budapest lesz. A bizottság feladata lesz a békeszerződés keresztülvitelére és különösen arra felügyelni, hogy Magyarország életképessége nem csorbitassék.

Magyar monarchista „összeesküvés.”

PÁRIS. Az „Intransigeant” tudósítója jelenti, hogy a német válság hátterében Németország, Oroszország és Ausztria-Magyarország monarchistáinak hatalmas összeesküvése áll. Az újság szerint 1919. októberében Svájcban egy orosz-német-osztrák-magyar liga alakult arra a célra, hogy a monarchiát ezekben az államokban visszaállítsa. A jelölt: Németország számára Eitel Frigyes herceg; Ausztria-Magyarország számára Eitel Miksa főherceg, az ex-császár öccse. Németországnak kellett volna erre a példát megadni. Kapp államcsínyével ezt kísérelték meg. Ha a reakció sikerre vezetett volna Németországban, így ezután a magyarországi mozgalom következett volna. Ma-

gyarországról pedig Ausztriába kellett volna a mozgalomnak átterjednie. A restauráció első lépése Németország és Ausztria közös támadása lett volna Lengyelország ellen, míg Magyarországon Romániát tartotta volna sakkban. Az összeesküvés fejei állítólag Németországban Ludendorff, Hoffmann, Bischoff és az orosz Bermond, Ausztria-Magyarországon Windischgrätz herceg, Andrássy gróf és Horthy admirális; Oroszországban Pilsudski és Gurko. Az újság hozzá teszi, hogy a szenzációs hír hitelességéért vállalja a felelősséget. A többi lapok azonban ennek dacára is kétségbevonják a hitelességét.

A góthai új almanach nem tartja halottnak a cárt.

Mint minden évben, az idén is megjelent a góthai almanach. Külső formájában még mindig ugyanaz, mint az előbbi évek kiadásai: vörös és arany színektől pompázó, csak tartalma változott meg. Az almanach kiadója az olvasónak szánt előszavában kifejti azokat a nehézségeket, melyek az almanach szerkesztésénél felmerültek. Azonban sikerült neki összeköttetések legnagyobb részét újból felújítani. Az almanach genealogiai részének történelmi fontosságát külön kiemeli és azzal indokolja, hogy a fejedelmi házak közti viszony alig változott, dacára annak, hogy a háború sok trónt feldöntött. Németországról ezeket írja az almanach Köztársaság. Alkotmányt nyert 1919. augusztus 11-én. Vilmos császárról így emlékszik meg: A németek volt császára, volt porosz király. A volt jelzöt illesztették ugyancsak Károly osztrák császár és apostoli magyar király neve elé is. Az Elzász-Lotharingiáról szóló rovat eltűnt a német fejezetből és azt a francia megyei statisztika végén találjuk meg. A Bulgáriáról szóló fejezetben III.

Boris (a bolgárok cárja) követi atyját a trónon annak lemondása után, míg Sándor görög király atyja eltávazása után nyeri el a koronát. A múlt évben Lengyelország még mint királyság szerepelt az almanachban. Az idén mint köztársaságot említi. Szerbia eltűnt és helyét a SHS állam foglalja el. A legnagyobb gondot okozhatta az orosz császári család fejezetének megszerkesztése. Érdekes azonban, hogy az almanach szerkesztői a cárt nem tartják hivatalosan halottnak. A cárné ról azt írják, hogy 1920-ban megölték, de kérdőjelet bigyvesztettek melléje. Ugyanez az eset a cári család gyermekeinél is. A nagyhercegek közül négyet halottnak nyilvánít, megjelölvén meggyilkolásuk idejét, helyét és módját. A cári család többi tagjainak nevei mellé kérdőjelet tettek, ami azt jelenti, hogy nem tudják életben vannak-e még, vagy tartózkodási helyük ismeretlen. Az almanach érdekes dokumentuma a háború utáni Európának és annak bizonytalan helyzetét büny visszatükrözteti.

MŰVÉSZET.

* A román színtársulat tegnap a Kamellás hölgy című drámában folytatta vendégjátékát. A művészetben Saletor kisasszony gondosan tanulmányozott alakítást nyújtott s ezzel is beigazolvta azt, hogy a társulat legkiválóbb tagja. Marcollescu Duval Armandja nem keltett illuziót, nem is tudott beleilleszkedni a darab hangulatába.

* Farkas Ferenc fordításában mutatja be a színház az An der Wien legújabb operettjét, az Alarcos hölgyet. A pénteki premieren hálás szerephez jut csaknem az egész énekes együttes s kétségtelen, hogy az Alarcos hölgy sokáig kasszadarabja lesz a színháznak. A vasárnapi matiné iránt hatalmas érdeklődés mutatkozik.

* A Modern Kabaré mal pikáns műsor iránt rendkívül érdeklődés nyilvánul meg. Pompás számokkal szerepelnek a kitűnő új tagok. Két szellemes pikáns bohózat egészíti ki a nagyszabású műsort.

* Gróf Monté Crisó VII. Dumas regényének érdekessége valósággal fogva tartja a közönséget. A 7. fejezet különösen említésre méltó, a fölvetések csodálatos szépek, a regény meseje pedig izgalmas tépőben közeledik a befejezés felé. A 7. rész még két napig marad műsoron.

* A szép Fabienne regénye címen érdekléssítő és szingardag drámai filmet vetít az Uránia színház. A gyönyörű filmet szerdán mutatja be utoljára az Uránia színház.

A Neptun vendéglőjéért.

A városi tanács ma pályázati hirdetményt adott ki a Neptun-fürdő bérletére. Már előzőleg ajánlatokat kért a tanács és nyolcan jelentkeztek is. Az ajánlattevők egymásra licitáltak s volt olyan is, aki a szezonra nyolcezer korona bért ajánlott a városnak. A tanács látva a nagy érdeklődést, arra az álláspontra helyezkedett, hogy nyilvános pályázatot hirdetsen a vendéglő bérbeadására arra számítva, hogy nagyobb bérösszeget is fognak ajánlani. A bérleti feltételek a mérnöki hivatalban tekinthetők meg. A zárt írásbeli ajánlatok e hó 26-ának déli 12 órájáig nyújtandók be a városi mérnöki hivatalhoz.

Holz, a rablóvezér.

A Ruhr vidékén a bizonytalan és zavaros helyzet következtében nagyon felburjánzott a szegénylegény romantika. Egyes rablócsapatok egész környékeket rettegésben tartanak, ölnak, pusztítanak, rabolnak. A rablók között a legnagyobb hírnévre tett szert egy Holz nevezetű fiatalember, ki a középkori Falkenstein várkastélyban, Plauenhez közel, a középkori rablólovagok módjára él. Bandája kétszáz emberből áll. Ha kirándul, állig felfegyverkezett emberek páncélos autókön követik. Szokása, hogy a községeket fergegyszerűen megátadja és óriási pénzbírságokat ró ki rájuk hadsergének fenntartása céljából. A Newyork Herald, mely Holz viselt dolgait megírja, elmondja, hogy Falkenstein városára 1500 font sterling pénzbírságot rótt, amit a város a további következmények elhárítása céljából kénytelen volt megadni. Plauen 5000 font sterlingre adózott meg, de megígérte a város vezetésének, hogy a jövőben nem fogja többé bántani. Holz oly rettentő módon garázdálkodik, hogy maga a szász kommunista párt díjat tűzött ki fejére. Egynehányan, kiknek sikerült Holz fogásából megszabadulni, azt állítják, hogy a haramiavezér igen erőlyes és intelligens fiatalember, aki nagy rábeszélőképességgel rendelkezik.

Támadás egy antant-bizottság ellen.

Az egykor Poroszországhoz tartozó Hultesch kerületben, a mely a békeszerződés alapján Csehszlovákiához tartozik, heves jelenetek törték ki, amidőn az antant comisszió a határkigazítás céljából odaérkezett. Hat faluban a lakosság a bizottságot cséplőrudakkal és vasvillákkal kergettek ki a falutól és másfelviken is az antanttiszték olyan barátságatlanul fogadtattak, hogy rögtön tovább kellett utazniok.

Fehérnemű-varrónők

magas tisztaságú szöveteknek,

Berán B. és tsa cégnél

Perényi-utca 15. szám. — 10064

Kékkő

szonnal kapható

Antoni N. Braun

festőkraktárban

Bulev. Regele Ferdinand 7.

BORNA BÉNYÉK 72. 1920

HIREK.

Jeruzsálemet megszállták.

Jelentettük táviratunkban, hogy Jeruzsálemben nagy zsidómészárlások történtek. Most Londonból jelentik, hogy angol csapatok a rend helyreállítása végett megszállták egész Jeruzsálemet. Azokat a zsidókat, akik a zavargást szították, az angol csapatok parancsnoka letartóztatta és statáriálisan kivégezte. Jeruzsálemben kihirdették az ostromállapotot. A hangulat nyomott.

— **Hely a Simplonon.** Holnapról kezdve a Simplon-vonathoz egy elsőosztályú személykocsit csatolnak, amely Bukarest és Temesvár között fog közlekedni. A tolongás elkerülése végett csak annyi jegyet bocsátanak ki, amennyi hely van. Az állomások távlatilag közelebbre a következő állomással, hogy hány üres hely van.

— **Új fehér hadsereg Szibériában.** A „Sveska Dagbladet” jelenti, hogy Kelet-szibériában Szemenov generális új fehér hadsereget szervez. A mozgalom célja: egy olyan kormány létesítése, amely a nép valódi akarát képviseli.

— **Köztársasági rendjel.** Bécsből jelentik, hogy a legutóbbi osztrák köztársasági minisztertanács egy köztársasági rendjel létesítésének kérdésével foglalkozott. A rendjelet azok kapták, akik a köztársaság körül érdemeket szereztek. Az új rendjel tervezését már meg is rendelték.

— **Gyógyszertárak inspekcója.** Az orvosi hivatal a közönség tájékoztatására közli, hogy ezen a héten, 24-ig bezárólag a Ring-, Hajós-, Niedermayer- és Berger-féle gyógyszertárak tartanak felváltva déli inspekciót.

— **Tévedtek az orvosok.** Ászódi Jenő rovoitmultu betörő az elmúlt évben több betörést követett el, amiért a rendőrség annak idején le is tartóztatta és átkísérte az ügyészséghez. Az ügyészség Ászódit előrehaladott tadbaja miatt életélesen szabadságra bocsátta, mert az orvosi vélemény pár hónapra becsülte csak a fiatal bűnös életét. Mára volt kitűzve a főtárgyalás Ászódi bűnperében, azonban a vádlott nem jelent meg, mert időközben megszökött Aradról.

— **Nem volt árdragítás.** A múlt év május 6-án a rendőrség elkobozott Kohn Sámuel szállítótól, Komlós József lőke-reszkedőtől, Steiner Mór könyvkötőtől és Spitzler Rudolf péktől két hordó keimefestéket, mert a festékekkel fizérkedtek a nélkül, hogy arra ipar engedélyük lett volna. Árdragítás miatt indult meg az eljárás a társaság ellen és ma volt ügyükben a főtárgyalás az aradi törvényszéken. A tárgyaláson beigazolást nyert, hogy Kohn Sámuelnek az Unio vegyészeti gyár megbízást adott a két hordó festék megvételére és így ellene az ügyész vádat elejtette. A többiek ellen is megszüntették az eljárást, mert azok csak az árdragítás kísérletét követték el.

— **Orvosi mester.** — tekintettel a nagy érdeklődésre — elhatározta még egy estei mexartást. Így a hó 24-én szombaton este ismét a közönség elé lép új programmal. Jegyek elővételre Kerpelnél.

— **Pétre az emlékek!** A porosz hadügyminiszter rendeletet adott ki, a melyben elrendeli, hogy az összes épületekben le kell szedni a német császár arcképét, a császár koronát és mindazou jelvényeket, amelyek a volt császárságra emlékeztetnek. Az így leszedett jelvényeket múzeumba kell elhelyezni.

Német ágyuk.

Londonból jelentik: Lord Churchill az angol képviselőházban érdekes nyilatkozatot tett arról, hogy a németek még mennyi hadianyag felett rendelkeznek és a német hadsereg leszereléséről. Ebből a nyilatkozatból kitűnik, hogy a németek még nagymennyiségű ágyuk felett rendelkeznek, amelyek még a fegyverszünet megkötése alatt a gyárakban voltak és csak most készültek el. Churchill számítása szerint Németországban még körülbelül tizenhatezer repülőgép is van, amelyeket hadicélokra fel lehet hasz-

nálni. Minthogy a békeszerződés értelmében Németországnak légi flottája nem lehet, a szövetségesek ellenőrző bizottsága lépéseket tett, hogy a békeszerződés eme feltételeinek is eleget tegyenek.

Londonból jelentik: Anglia legutóbb Németországnak egy jegyzéket küldött, amelyben nyomatékosan felszólítják Németországot, hogy a békeszerződés feltételeinek tegyen eleget, különben a további élelmiszerszállításokat beszüntetik.

— **Ellopott gépszijak.** Braun Gusztáv a nyomásdőlőt téglagyár tulajdonosa ma reggel jelentette a rendőrségen, hogy az éjjel ismeretlen tettesek ellopták a téglagyár összes gépszijait. Az eltűnt gépszijak értéke meghaladja a százezer koronát.

— **Szabómesterek!** Csütörtökön, a hó 22-én délután 5 órakor engedélyezett gyűlés az ipartestületben. Tárgy: az árszabály. Mindenki pontosan ott legyen. Einökség.

— **Salon Artistique** Bulev. Regina Mária (Andrássy-tér) 21., I. em. Antik butorok, porcellánok, órák, vitrinok, festmények és szönyegek eladása.

— **Árdragítások.** A Voitek és Weisz céget feljelentették a kihágási bíróságnál, mert a szappant hatvan százalékos árdragítással árulták. A cég által 17 korona 70 filléért vásárolt szappanért 28 koronát kértek. — Ehrenfeld Ignác Bulev. Regele Ferdinánd (Boros Boni-ter) kereskedőt számlaeltávolításért jelentették fel. — A szikvizgyár vezetőjét azért jelentették fel a kihágási bíróságnál, mert önhatalmúlag az ötven filléres maximális árról hetven fillérré emelte a szódavíz árát.

— **90.500 KORONA EGY TENYÉSZBIKA.** Bábólnán a héten volt a tenyészbika árverés, melyen 24 bábólnai és 12 kishéri bikát árvereztek el. A bábólnai bikák átlagosan 45.660 koronáért, a kishéri bikák 32.120 koronáért kelttek el. A legdrágább bika 90.500 koronáért kelt el.

Magyar katonák esküje.

Az Izbanda jelenti Budapestről: A Versaillesben levő magyar békedelegáció hivatalosan megáfolyja azon híreket, hogy a magyar eskü mintájában az a kitétel is szerepel, hogy „Románia és Cseh-Szlovákia ellen harcolni fogunk”. Az esküminta szó szerinti szövege ugyanis a következő: „Ünnepélyesen esküszünk, hogy Horthy kormányzó rendelkezéseinek magunkat alávetjük, hogy Magyarországhoz és annak alkotmányához hívek maradunk. Megvédjük a hazát külső és belső ellenségeink ellen. Fogadjuk, hogy nem veszünk részt a baha vagy nemzet ellen irányuló bármily mozgalomban és semmiféle titkos társaságba be nem lépünk”.

Josif Bodnár

trógi vállalat, villamos erőre berendezett javító műhelye. Üzemeltetők minden munkájában Arad, I. I. Bratianu Weitzer J.-a II. sz.

Iuon Köő

készül és divatozót áruháza. Boros Boni-tér 16. (Wanicek háza) Ajánlja díszan felszerelt raktárát kőműves és főfőszárak elhelyezésére, nagyban és kis méretekben. 11002

Fratii Steiner

börkereskedés. Arad, Asztalos Sándor-u. 2-3. Fiókái: Ujaradon. 9061. Mindennemű bórárak és cipőszállítások legolcsóbb bevásárlási forrása. Szolid ár.

Mérték a rendeléseket

legjutányosabb árban és széleskörűen készíti. Aloisius Friedmann ariszabó. Hunyadi-utca 4. szám. Állandó szövet raktár nagy választékban.

Hirdetmény.

Öszentanna község vadászati joga 1920. augusztus 1-től, 1926. július hó 31-ig, hat egymásután következő évre Öszentanna község-házán, 1920. április hó 23-án d. n. 4 órakor bérbeadatik. Árverési feltételek az irodában megtekinthetők. Öszentanna, 1920. április 17. 1878. Előjáróság.

Segédjegyző

vagy írniok feltétlenül megbízható, az adóügyi és kataszteri ügyekben teljesen járatos, havi 800 K. fizetés, magánmunkálatok fele, úri elbírálás és kuláns bányászati molett azonnal alkalmazást nyerhet.

Gurba községnél.

P. K. 353-5-1920. szám. Árverési hirdetés. Az aradi kir. járásbírósnak fenti számú végzése folytán Tóth Béla javára 214 kor. 40 fill. tőke a jár. hátrételek kövételére kielégítésére lefoglalt és 4000 koronára becsült új kősz. cipők és szekrény Aradon, Illés-utca 10. számú házában 1920. április hó 21. napján d. n. 3 órakor nyilvános árverésen a legelőbbre ígérő vevőnek elfognak adatik. Arad, 1920. április hó 6-án. 1886. Na/mányi Béla bír. végrehajtó.

Grünwald si Moskovitz

cukor, cukorka, gyümölcsiz, gyarmatárak és norimbergi nagykereskedés. 2201

Tannochininpomadét

ismét forgalomba hoztuk. Ez egy hajhullást és korpa képződést gátló növénygyártmány, a melyről a haj esélyesen finorodni kezd és a hajhullás korpa képződés megszűnik. Készlet: 4340

Aradi Városi Színház.

Ma, 21-én: Szerolelem vására. Dr. Földes si Hebs Arad

Apró hirdetések

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetéseket díjat anélkül csak az érdeklődők közzéadják.

Minden szó hirdetés ára 1 korona. Vasnapok betűkkel 2 korona — 1916.

A vasnapok betűkkel hirdetésnek csak akkor tekinthető, ha a hirdetés aznap az érdeklődők közzéadják.

Hirdetéseket először 5 óráig veszik fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

A legkisebb hirdetés ára 10 szög 10 koronára.

A kiadóhirdetés kiadója megjelölheti a jogot, hogy az olyan apróhirdetés ne legyen, amelyik tartalmában legyázó jellegű, vagy a közvéleménynek nem káros, megvilágosító.

Levelezés.

"KÖZKÖZ" levelezés van. 1878

Alkalmazás.

TELEFONOS dolgos mindenes jó fizetésű azonnal felvételt. Str. Constanța (Bathány-utca) 38. I. e. 50

RAKTÁROK FELVÉTELÉK Kaufmann áruháza. Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 21. 1864

RENDEZÉSI és egy kortárs kerestetik. Érdeklődhetni Bokor szállítónál. 1868

ÜGYES SZOBALÉNY magas fizetésű felvételt. Jelenkorai délután. Mádor-utca 8. 1870

HÁZISZOLGA, megbízható, ügyes, asztali helyettes. „Dacia” kávéházban felvételt. 1869

NEVELŐNŐ, nem fiatal, ki németül jól beszél, 6 éves leányka mellé jó fizetéssel kerestetik. Ajánlatok „Jó Állás” alatt a kiadóba keressék. 1874

ÉRTÉSEZT vagy vándorlót, német, szakértő keresnek, ki kisebb gazdaság vezetését is vállalja. Bizonyítvány másolatok évi fizetés megjelölésével elvárom. Maláry Gejza, Paj. Hmnyadmegea. 1867

RASSUR-t keresek. Dr. Zimmernann. 1871

STABŐSEGÉD nagy munkára felvételt. Alajos Friedmann, Hunyady-u. 4. 10061

JOBBI NŐ, ki a háztartás vezetését vállalja, kis családhoz kerestetik. Cím Wallinger hirdetésében Lázár-utca. 9820

VARRÓBANYÓKAT magas fizetéssel azonnal felveszek. Darvas Ersei, Strada Bucur (Kövös-utca) 18. I. 9821

GYERMEKLEHANY aszonnára kerestetik. Cím Wallinger hirdetésében Lázár-u. 9821

ÜGYES HAZIVARRÓNÓK, fehérnemű és felsőruha varrására aszonnára kerestetik. Cím a kiadóban. 1880

KOCSIS jó bizonyítványokkal felvételt. Nemess Géza, Str. Maria (Báthány-u.) I. sz. 1884

ÜGYNÖKÖK felvételt magas fizetésű. Buzas, Anatól S.-u. 2. 1845

Lakás.

2 SZOBÁS lakóházat elosztásom, esetleg 3 szobával a villanyos megvilágításban. Cím: Wallinger hirdetésében, Lázár-utca. 9821

Vétel és eladás.

HOMOK finom vagy kaviccsos, házhoz szállítva megrendelhető: Szant Pál-utca 14. szám alatt. 1878

JOKABAN LEVŐ gyermekkorai és gyermek egy eladó. Bővebbet Zelefi-u. 7a. alatt. 1874

ENY PAR vadonat új női félcipő eladó. Pata Căldarelei (Tőkés-tér 8., I. T.) 9820

A drótnélküli telefon csodái.

Az áldatlan háborús állapotok következményeképpen még mindig szellemi blokáddal vagyunk elzárva a nyugati államoktól. Csak néha-néha hallunk hozzájuk érkezett külföldi lapokból valamit, azokról a csodás felfedezésekről, amelyek forrongásba hozzák az egész tudományos világot. Az Einstein-elmélet megdöntötte Newton hipotézisét és újabb a drótnélküli telefon tökéletesítése terén elért szenzációs eredmények ejtették lázba az egész Nyugatot. A háború előtt a leghosszabb elektromos hullám, amit előállítani tudtak, 900 méter volt. Most sikerült 2750 méteres hullámhosszúságot produkálni, amelynek egy közönséges mikrofon rezgése adja meg a szükséges variációkat. Chelmsfordból küldött drótnélküli telefonüzeneteket fogtak már föl Spanyolországban és a tengeren, sőt ma már minden remény megvan arra, hogy a legközelebbi időn belül Amerikával és Ausztráliával is sikertülni fog a drótnélküli telefonösszeköttetést megteremtteni.

A Daily News tudósítója látogatást tett F. O. Readnál, aki-

nek a legújabbban elért bámulatos eredményekben oroszán része van. Amit erről a látogatásról elmond, az valósággal a csodával határos. F. O. Read készüléke kézben hordozható kis gépezet, amelynek előállítási költsége mindössze 10 font 10 shilling. Read éppen üzenetet kapott Chelmsfordból és a tudósító állításai szerint a hang teljesen tisztán volt hallható. De elmondotta azt is, hogy megtörtént egy ízben, hogy 6500 angol mérföld távolságból fogott fel gépe elektromos hullámokat. A drótnélküli telefonállomások engedélyezése a londoni főpostahivatal hatáskörébe tartozik. Jelenleg nem adnak el senkinek állomásokat, de a fejlődés mai fokán már is valószínű, hogy a közeljövőben minden nagyobb hivatal drótnélküli telefonapparátussal lesz felszerelve. Ma már bizonyos, hogy a tudomány fejlődése a drótnélküli telefon tökéletesítésével új korszakhoz érkezett. Amit a drótnélküli telefonnal produkálnak, még ma úgy hangzik, mintha felelte mágia lenne. De — amint F. O. Read megjegyezte — még csak a kezdet kezdetén vagyunk.

Leleplezett miniszter.

BÉCS. Érdekes leleplezést közöl a Neue Freie Presse legutóbbi számában. A lap közli Ereký Károlyról a Friedrich kormány volt földművelésügyi miniszterének annak idején a magyar közoktatásügyi népbizottsághoz intézett levelét, amiből kitűnik, hogy Ereký szintén felajánlotta szolgálatait a tanácskormányának. A leleplezés természetesen nagy feltűnést keltett egy a magyar fővárosban, mint Bécsben. Ereký Károlyt ugyanis mindenki úgy ismert mint Friedrich egyik legfanatikusabb hívét, aki a vörös uralom letörése

után tevékeny részt vett a magyar bolsevikiek üldözésében.

APOLLO URANIA.

Ma, 21-én:

8. részben. 7. rész. A szép Fa-Gróf Monto Obristó. bienne regén ye.

A szerkesztésért felel:
STAUBER JÓZSEF.

Tégla minden mennyiségben kapható
és
Cserép Pollak téglagyár
ARAD. 1861

Ideális szép fehér arc lesz annak a nőnek aki
állandóan a **Hajós-féle**
DORÉ CRÉMET használ. Egy tégely 6 korona.

York puder, az elegáns hölgyközségek kedvenc
aropora. Kapható: Fehér, rózsás és érme
szinben. 1 dob. 10 korona.

FEJKORPÁT

a leggyorsabban megszüntet a **KROVIL** korpakénőcs. Ára 5 kor.

Venus szájviz. Udítja a szájüreget, erősíti a fog-
húst, conserválja a fogakat.
Ára egy üvegnek 15 korona.

Újabbban érkeztek: Mentholcigarettek, Suspendiumok, felkent tapaszok,
Ostya, Nelaton katéterek, Rekordfocskendők.

Fenti szerek kaphatók:

Arcadia Hajós gyógyszertárban

Arad, Andrássy-ut 22. szám.

HATÉZER DARAB kisebb üvegnek és egy zangora eladó. Cím: Gyvác, Máriaradna 201. 9820

EBÉDLŐKREDENG márványtalppal, kitűnő állapotban eladó. Bulv. Regina Maria (Andrássy-tér) 21. I. 27. 1881

KÉT AJTÓS jégszekrény eladó. Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 21. szám. I. em. 1887

MODERN SZERVIZEK és pedic: abódló-pohár, kávé és fekete kávé eladó. Bulv. Regina Maria (Andrássy-tér) 21. I. balra. 1889

ANTIQUÉ porcelán, bútor, magas áron vevő Salon Artistique Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 21. I. balra. 591

KÖNYVTÁRAKAT, hangjegyeket, festményeket és bélyeggyűjteményeket vevő Kerpel könyvkereskedés. 984

VASÁRLUNK mindenajta csiszolt és sima állású üveget. Dr. Földes sí Hehs. 1194

ANTIQUÉ BUTOROK eladók. Str. Josif Vulcan (Kazinczy-utca) 12. sz., földszint jobbra. 9818

GÉPOLAJOK, TÖMÍTŐANYAGOK KÉSZ-
LETEN. Kovács Soma és Tsa Arad. 1854

SZEKRÉNYEK, ebédidőny, gázresz-szalvátpré, képek, antik legyező eladók. Megtekinthető délután 2-8 Sárosva-utca 1., földszint. 1862

HASZNALT GLÓM megvételre keres-
tetik. Bővebbet a kiadóban. 9108

Ingatlan.

ÓPALOSON, az indóházal szemben két
hollás szülő kolóniával, felszereléssel el-
adó. Tudakozódni a kiadóban. 1877

PURGLY Lajosné-utca 152. számú ház
elfoglalható lakással eladó. 10061

BÉR ÉS MAGANHAZAK, telkek, földek,
szőlők vevőim részére megvételre keres-
tetnek. Erre vonatkozó ajánlatokat kér
Bettelhelm ingatlan adásvételi ügynök-
ség Arad, Piata Imperatul Traian (Áttila-
tér) 2. I., d. e. 11 és d. u. 5 órától. 1880

SZÓLÓVÉL és gyümölcsökkel beültetett
kb. 350 □-os telek, kisebb házzal, ud-
varral, gazdasági épületekkel kiválóan alkal-
mas, belvárosban közel, eladó. Bettelhelm
ingatlan adásvételi ügynökiség Arad, Piata
Imperatul Traian (Áttila-tér) 2. I., d. e.
11 és d. u. 5 órától. 1884

TELKEK (építkezés céljaira) bér, és ma-
gánházak, elfoglalható lakással is állan-
dóan elfoglalható vannak. Bettelhelm
ingatlan adásvételi ügynökiség Arad,
Piata Imperatul Traian (Áttila-tér) 2. I.,
d. e. 11 és d. u. 5 órától. 1882

Külömféle.

ELVESZETT a Perényi. Magyar és
Varjassy Lajos-utcaikon keresztül vezet
uten egy mellé, mely az illetőnek ked-
ves emlék, míg a megtalálásra teljesen
érintetlen, aki ha átadja Perényi-utca 11.
sz. alatt illő jutalomban részesül. 1865

RÉZGALICRA elfogad előjegyzéseket
Ehrenfeld fűszerkereskedése. 1846

APRÓHIRDETÉSEKET az Aradi Közlöny
részére felvesz Wallinger István Aradi
hirdetésfelvételi irodája Deák F.-u. 10.
(Lázár Vilmos-utcai oldalon), Klein I. hir-
detési és hirdap irodája Zrínyi-u., Messen-
ger-boy irodája és Mandl Boros Béni-tér
15. szám alatti papírüzlete.

Egy vadonat új

Jégszekrény

szénsav mérővel, továbbá teljes
napfény világító gáz felszerelés
április hó 25-én d. u. 2 órakor Új-
szentannan elfog árvereztetni. 1888

Felvilágosítást ad:

ADELMANN, községháza.

Arat és butorszállítást úgy helyben mint vidékre felelőség mellett vállal **LEOPOLD**
ELIAS sí FIUL szállító, Strada Eminescu (Deák Ferencz-u.) 36.